

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu im. nadkom. Józefa Bocheńskiego

<https://slaski.strazgraniczna.pl/sm/aktualnosci/44411,85-rocznica-smierci-Alfonsa-Zgrzebniokadowodcy-Powstan-Slaskich.html>
15.01.2025, 17:40

85. rocznica śmierci Alfonsa Zgrzebnioka–dowódcy Powstań Śląskich

Jesionowska Katarzyna
01.02.2022

31 stycznia Komendant Placówki Straży Granicznej w Rudzie Śląskiej ppłk SG Tomasz Muszyński reprezentował Śląski Oddział Straży Granicznej w uroczystości upamiętniającej 85. rocznicę śmierci Alfonsa Zgrzebnioka, bohatera narodowego, działacza samorządowego i politycznego, komendanta I oraz II Powstania Śląskiego.

Podniosła uroczystość odbyła się na cmentarzu komunalnym w Rybniku. Wzięli w niej udział parlamentarzyści, przedstawiciele Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, władz miejskich Rybnika, Oddziału IPN w Katowicach i innych instytucji państwowych. Modlitwie przewodniczył ksiądz Marek Noras, proboszcz parafii Matki Bożej Bolesnej w Rybniku. Na grobie powstańca złożono wiązanki kwiatów oraz zapalono znicze.

Alfons Zgrzebniok urodził się 16 sierpnia 1891 roku, w Dziergowicach pod Koźlem, w wielodzietnej, patriotycznej rodzinie. Pięć siostr i trzech braci wraz z rodzicami, byli bardzo zaangażowani w walkę o polskość Śląska, również w Powstaniach Śląskich. Alfons Zgrzebniok przymusowo wcielony do armii niemieckiej w 1914 roku wslawił się odwagą, bardzo szybko jednak doświadczenie wojskowe zdobyte na froncie I wojny światowej wykorzystał przeciwko Niemcom, organizując na Śląsku brawurowe i skuteczne akcje partyzanckie. W okresie I i II Powstania Śląskiego przyjął odpowiedzialną rolę dowódcy. W trakcie III Powstania Śląskiego był doradcą wojskowym przy sztabie 1. Dywizji Wojsk Powstańczych. W 1923 roku założył Związek Powstańców Śląskich. W 1927 roku wstąpił do Wojska Polskiego w randze kapitana. W latach 1934-1937 był wicewojewodą białostockim.

Zmarł nagle 31 stycznia 1937 roku w Marcinkowicach koło Nowego Sącza, gdzie przebywał na urlopie. Zgodnie z jego wolą został pochowany w Rybniku, na cmentarzu przy ul. Rudzkiej. Spoczywa w kwaterze wraz ze swoimi podkomendnymi. Jego pogrzeb odbył się 6 lutego 1937 roku. Uczestniczyło w nim tysiące ludzi, wiele delegacji krajowych i wojewódzkich, w tym 170 pocztów sztandarowych. Ceremonii pogrzebowej przewodniczył biskup polowy Wojska Polskiego Józef Gawlina - jego szkolny kolega. Alfons Zgrzebniok został uhonorowany wieloma najważniejszymi odznaczeniami. W 1922 roku

Józef Piłsudski odznaczył go Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari. Jednak najwyższym odznaczeniem państwowym RP-Orderem Orła Białego, został uhonorowany pośmiertnie 2 maja 2021 roku, przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę.

